

KOMISJA
EUROPEJSKA

Strasburg, dnia 6.7.2021 r.
COM(2021) 390 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej

{SWD(2021) 180 final}

Wprowadzenie – Wzmocnienie unijnych ram zrównoważonego finansowania

Zmiana klimatu i degradacja środowiska determinują globalne wyzwania naszych czasów. Kraje na całym świecie uznają pilną potrzebę stawienia czoła tym wyzwaniom, czego dowodem jest ich poparcie dla porozumienia paryskiego i Agendy ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030¹, oraz wyznaczają ambitne cele. Na podstawie Europejskiego Zielonego Ładu UE podjęła szereg ambitnych zobowiązań, w szczególności aby stać się pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu do 2050 r. i ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o co najmniej 55 % do 2030 r. w stosunku do poziomu w 1990 r.² UE zamierza również wzmocnić swoją odporność na zmianę klimatu, odwrócić utratę różnorodności biologicznej i szerszą degradację środowiska oraz nie pozostawić nikogo w tyle w tym procesie. Aby osiągnąć te cele, konieczne jest dostosowanie wszystkich źródeł finansowania – publicznego i prywatnego, krajowego i wielostronnego. UE musi współpracować na całym świecie i wspierać kraje o niskim i średnim dochodzie w procesie transformacji.

Unijne ramy zrównoważonego finansowania odegrają kluczową rolę w osiągnięciu tych celów i wspieraniu trwałej odbudowy po pandemii COVID-19. Szacuje się, że w tym dziesięcioleciu Europa będzie potrzebować dodatkowych inwestycji w wysokości 350 mld EUR rocznie, aby osiągnąć cel redukcji emisji do 2030 r. w samych systemach energetycznych, a ponadto będzie potrzebować 130 mld EUR na osiągnięcie innych celów środowiskowych³. Coraz bardziej prawdopodobne jest, że inwestycje w niezrównoważone działania i aktywa utkną w martwym punkcie, ponieważ wyzwania związane z klimatem i środowiskiem przybierają na znaczeniu. Niewystarczające uwzględnienie tych zagrożeń utrudnia realokację zasobów i może doprowadzić do destrukcyjnych dostosowań w przyszłości, co wpłynie na stabilność finansową. W związku z tym regulacje środowiskowe muszą zostać uzupełnione ramami zrównoważonego finansowania, w których ukierunkowuje się finansowanie na inwestycje zmniejszające narażenie na tego rodzaju ryzyko zmiany klimatu i ryzyko środowiskowe⁴.

Ramy zrównoważonego finansowania mogą ułatwić organom publicznym pozyskiwanie zrównoważonego kapitału. UE podejmuje już istotne działania w tym zakresie. Za pomocą wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 i narzędzia służącego odbudowie NextGenerationEU (NGEU)⁵ Unia zamierza przeznaczyć do 605 mld EUR na projekty

¹ Unijny program zrównoważonego finansowania przyczynia się również do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności celu 10.5: „Poprawić regulacje i monitorowanie globalnych rynków i instytucji finansowych oraz wzmocnić wdrażanie tych regulacji”.

² Komunikat Komisji „Europejski Zielony Ład”, COM(2019) 640 final z 11.12.2019.

³ Zob. komunikat „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli”, SWD(2020) 176 final z 17.9.2020. Ponadto istnieje znacząca potrzeba inwestycji w celu zapewnienia zmiany i podnoszenia kwalifikacji oraz wspierania przemian na rynku pracy, aby osiągnąć cele w zakresie energii i klimatu. Zob. np. analiza w [przeglądzie pt. „2020 Employment and Social Developments in Europe”](#) (ESDE) [„Zatrudnienie i kwestie społeczne w Europie w 2020 r.”].

⁴ „Zrównoważone finansowanie” zasadniczo odnosi się do należytego uwzględniania aspektów klimatycznych, środowiskowych i społecznych przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, co prowadzi do zwiększenia inwestycji w działania długoterminowe i zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju.

⁵ Zob. strona internetowa poświęcona NextGenerationEU.

mające przeciwdziałać kryzysowi klimatycznemu oraz 100 mld EUR na projekty wspierające różnorodność biologiczną. Z 750 mld EUR przyznanych na NextGenerationEU 30 % zostanie pozyskane za pośrednictwem emisji zielonych obligacji NGEU. Jako „unijny bank klimatyczny” Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego podjęła również istotne działania w celu wsparcia transformacji⁶.

Ponieważ skala wymaganych inwestycji znacznie przekracza możliwości sektora publicznego, głównym celem ram zrównoważonego finansowania jest ukierunkowanie prywatnych przepływów finansowych na odpowiednią działalność gospodarczą. Zainteresowanie sektora prywatnego zrównoważonymi inwestycjami znacznie wzrosło w ostatnich latach, potrzebne są jednak jasne, spójne i solidne ramy zrównoważonego finansowania. UE wprowadza takie ramy.

Ramy zrównoważonego finansowania i unia rynków kapitałowych wzajemnie się wzmacniają i tworzą więcej możliwości dla przedsiębiorstw i inwestorów. Dobrze zintegrowane i wydajne rynki kapitałowe powinny działać jako katalizator skutecznej mobilizacji i alokacji kapitału na zrównoważone inwestycje⁷. Z kolei tempo realizacji programu polityki zrównoważonego finansowania sprawia, że coraz ważniejsze i pilniejsze stają się działania na rzecz utworzenia prawdziwie jednolitego i zrównoważonego rynku kapitałowego w Unii Europejskiej.

W 2018 r. Komisja przyjęła pierwszy plan działania dotyczący finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Na podstawie tego planu UE wprowadziła trzy podstawowe elementy ram zrównoważonego finansowania⁸. Wspomniane elementy to: 1) system klasyfikacji, lub „systematyka”, zrównoważonych działań, 2) ramy ujawniania informacji dla przedsiębiorstw niefinansowych i finansowych oraz 3) narzędzia inwestycyjne, w tym wskaźniki referencyjne, normy i oznakowania⁹.

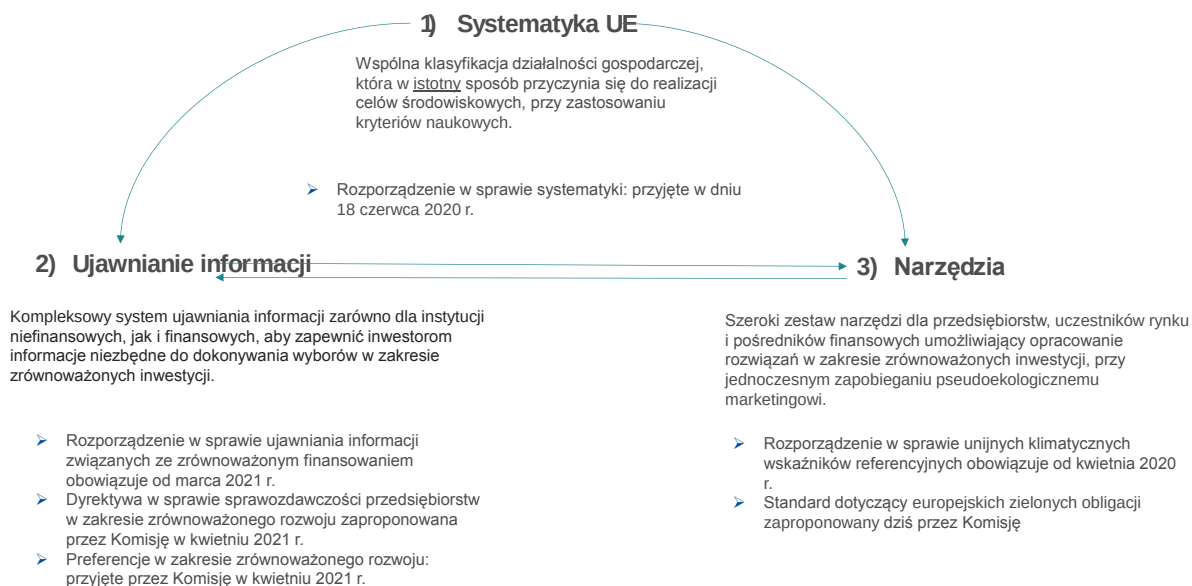
⁶ Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego, „Climate Bank Roadmap 2021–2025” [„Plan działania banku klimatycznego na lata 2021–2025”], listopad 2020 r., dostępny [tutaj](#).

⁷ Dowody wskazują, że rynki kapitałowe, takie jak rynki zielonych obligacji lub akcji, skutecznie przyspieszają finansowanie procesu transformacji. Zob. np. Ralph De Haas i Alexander Popov, „Finance and decarbonisation: why equity markets do it better”, [„Finansowanie a obniżenie emisyjności: dlaczego rynki akcji robią to lepiej?”], Research Bulletin nr 64 z 27.11.2019, dostępne [tutaj](#).

⁸ Komunikat Komisji „Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego”, COM(2018) 97 final z 8.3.2018.

⁹ Zob. dokument roboczy służb Komisji towarzyszący strategii zawierający szczegółowe informacje na temat realizacji Planu działania w zakresie finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego z 2018 r., SWD(2021) 180 final z 6.7.2021.

2018 r.: Podstawy unijnych ram zrównoważonego finansowania

Pierwszym podstawowym elementem jest unijna systematyka dotycząca zrównoważonego rozwoju¹⁰. Rozporządzenie w sprawie systematyki ma na celu zapewnienie solidnego, opartego na podstawach naukowych systemu klasyfikacji, umożliwiającego przedsiębiorstwom niefinansowym i finansowym przyjęcie wspólnej definicji zrównoważonego rozwoju, a tym samym zapewnienie ochrony przed „pseudoekologicznym marketingiem”¹¹.

Drugim podstawowym elementem jest obowiązkowy system ujawniania informacji dla przedsiębiorstw niefinansowych i finansowych, zapewniający inwestorom informacje umożliwiające podejmowanie świadomych decyzji dotyczących zrównoważonych inwestycji. Wymogi dotyczące ujawniania informacji obejmują wpływ działalności przedsiębiorstwa na środowisko i społeczeństwo, a także ryzyko biznesowe i finansowe, które ponosi przedsiębiorstwo w związku z narażeniem wynikającym ze zrównoważonego rozwoju (konceptcja „podwójnej istotności”). W tym kontekście Komisja przyjęła dziś akt delegowany na podstawie rozporządzenia w sprawie systematyki określający informacje, które mają ujawniać przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe, dotyczące ich efektywności środowiskowej na podstawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju¹².

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie 2019/2088, Dz.U. L 198 z 22.6.2020.

¹¹ Wykorzystanie marketingu w celu przedstawienia produktów, działań lub strategii organizacji jako przyjaznych dla środowiska, gdy nie jest to zgodne z prawdą.

¹² Rozporządzenie delegowane Komisji uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji, przyjęte w dniu 6 lipca 2021 r., które ma zostać opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Unijny system ujawniania informacji na temat zrównoważonego rozwoju dla przedsiębiorstw finansowych i niefinansowych			
Instrument	Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ¹³	Rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem ¹⁴	Rozporządzenie w sprawie systematyki ¹⁵
Zakres	Wszystkie duże przedsiębiorstwa w UE i wszystkie spółki notowane na rynku regulowanym (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw notowanych na rynku regulowanym)	Uczestnicy rynku finansowego oferujący produkty inwestycyjne oraz doradcy finansowi	Uczestnicy rynku finansowego; wszystkie przedsiębiorstwa objęte zakresem stosowania dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju ¹⁶
Ujawnianie informacji	Sprawozdawczość na podstawie formalnych standardów sprawozdawczości i podlegająca audytowi zewnętrznemu	Ujawnianie informacji na poziomie podmiotu i produktu na temat ryzyka dla zrównoważonego rozwoju i głównych niekorzystnych skutków	Obrót, nakłady inwestycyjne i wydatki operacyjne w roku sprawozdawczym odnoszące się do produktów lub działalności związanej z systematyką
Stan	W trakcie negocjacji; oczekuje się, że będzie miała zastosowanie od 2023 r.	Stosuje się od dnia 10 marca 2021 r.	Stosuje się od stycznia 2022 r.

Aby uzupełnić te wymogi dotyczące ujawniania informacji, należy uwzględnić preferencje dotyczące zrównoważonego rozwoju w doradztwie inwestycyjnym i ubezpieczeniowym¹⁷.

¹³ Wniosek dotyczący dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, COM(2021) 189 z 21.4.2021.

¹³ Wniosek dotyczący dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE, dyrektywę 2004/109/WE, dyrektywę 2006/43/WE oraz rozporządzenie (UE) nr 537/2014 w odniesieniu do sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, COM(2021) 189 z 21.4.2021.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 1).

¹⁵ Zob. przypis 10.

¹⁶ Do czasu osiągnięcia porozumienia dotyczącego dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju obowiązek ten dotyczy jednostek objętych zakresem stosowania art. 19a lub 29a dyrektywy w sprawie sprawozdawczości niefinansowej (dyrektywa 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy).

¹⁷ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy (Dz.U. L 87 z 31.3.2017, s. 1); Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/2359 z dnia 21 września 2017 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 w odniesieniu do wymogów informacyjnych i zasad prowadzenia działalności mających zastosowanie do dystrybucji ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (Dz.U. L 341 z 20.12.2017, s. 8).

Trzecim podstawowym elementem jest zestaw narzędzi inwestycyjnych, w tym wskaźniki referencyjne, normy i oznakowania. Ułatwiają one uczestnikom rynku finansowego dostosowanie ich strategii inwestycyjnych do unijnych celów klimatycznych i środowiskowych. Zapewniają one większą przejrzystość uczestnikom rynku. Są to cele zarówno unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej, jak i unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, ustanowionych na mocy rozporządzenia w sprawie unijnych klimatycznych wskaźników referencyjnych¹⁸. Komisja przyjmuje dziś wniosek ustawodawczy w sprawie europejskiego standardu zielonych obligacji¹⁹. Na mocy tego wniosku zostanie utworzony wysokiej jakości, dobrowolny standard dostępny dla wszystkich emitentów, aby pomóc im w przyciągnięciu zrównoważonych inwestycji. Ponadto rozszerzenie oznakowania ekologicznego UE na produkty finansowe zapewni inwestorom detalicznym wiarygodne, rzetelne i powszechnie uznawane oznaczenie detalicznych produktów finansowych.

W ciągu kilku lat poczyniono znaczne postępy w tworzeniu podstaw ram zrównoważonego finansowania. Wspomniane trzy podstawowe elementy już wprowadzono, ale pozostaje jeszcze wiele do zrobienia. Komisja jest zdecydowana dokończyć realizację swojego ambitnego planu działania na 2018 r. Jednak od 2018 r. nasze rozumienie tego, co jest potrzebne do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju, zmieniło się, podobnie jak kontekst globalny. Z tych względów konieczny jest nowy etap unijnej strategii zrównoważonego finansowania.

W strategii tej określono cztery główne obszary, w których konieczne są dodatkowe działania, aby system finansowy mógł w pełni wspierać transformację gospodarczą w stronę modelu zrównoważonego.

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2089 z dnia 27 listopada 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2016/1011 w odniesieniu do unijnych wskaźników referencyjnych transformacji klimatycznej oraz unijnych wskaźników referencyjnych dostosowanych do porozumienia paryskiego, a także ujawniania informacji dotyczących wskaźników referencyjnych w związku z kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, Dz.U. L 317 z 9.12.2019, s. 17. Więcej informacji na ten temat można znaleźć [tutaj](#).

¹⁹ Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie europejskich zielonych obligacji, COM(2021) 391 final z 6.7.2021.

- **Finansowanie przejścia na zrównoważony rozwój.** Strategia ta zapewnia narzędzia i strategie polityczne umożliwiające podmiotom gospodarczym w całej gospodarce finansowanie ich planów przejścia oraz osiągnięcie celów klimatycznych i szerszych celów środowiskowych, niezależnie od ich sytuacji wyjściowej.
- **Inkluzywność.** Strategia ta uwzględnia potrzeby osób fizycznych oraz małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego finansowania i zapewnia im większy dostęp do takiego finansowania.
- **Odporność sektora finansowego i jego wkład.** Strategia ta określa, w jaki sposób sam sektor finansowy może przyczynić się do osiągnięcia celów Zielonego Ładu, stając się jednocześnie bardziej odpornym i zwalczając „pseudekologiczny marketing”.
- **Globalne ambicje.** Strategia ta określa sposób promowania międzynarodowego konsensusu na rzecz ambitnego globalnego programu na rzecz zrównoważonego finansowania.

Na potrzeby tej strategii Komisja zwróciła się o poradę do platformy ds. zrównoważonego finansowania i przeprowadziła w 2020 r. szeroko zakrojone konsultacje z zainteresowanymi stronami²⁰. Strategia ta stanowi również uzupełnienie innych inicjatyw w ramach Europejskiego Zielonego Ładu²¹, takich jak pakiet „Gotowi na osiągnięcie celu 55 proc.”²².

I. Finansowanie transformacji gospodarki realnej w stronę modelu zrównoważonego

Transformacja w stronę unijnych celów zrównoważonego rozwoju wymaga bezprecedensowych starań na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, odbudowy kapitału naturalnego oraz wzmocnienia odporności i szerzej rozumianego kapitału społecznego – wszystkie te działania mają być elementem trwałego wyjścia z kryzysu związanego z COVID-19. Drogi transformacji podmiotów gospodarczych będą się znacznie różnić z uwagi na różne punkty wyjścia i strategie biznesowe, ale wszystkie te drogi powinny być ostatecznie spójne z celami UE w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Starania UE koncentrują się głównie na wspieraniu przepływów inwestycyjnych w kierunku działalności gospodarczej, która jest już zrównoważona środowiskowo, oraz w kierunku planów, aby uczynić ją taką. Potrzebne są bardziej rozbudowane ramy wsparcia, aby sprostać wyzwaniu, jakim jest finansowanie etapów przejściowych w pilnie potrzebnej transformacji działalności w kierunku osiągnięcia celów UE w zakresie neutralności klimatycznej i ochrony środowiska. Komisja zwróciła się do platformy ds. zrównoważonego finansowania o poradę w sprawie wariantów, które zachęcałyby do

²⁰ Więcej szczegółowych informacji na temat kwestionariusza oraz podsumowanie odpowiedzi udzielonych w ramach tych konsultacji publicznych można znaleźć [tutaj](#).

²¹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć [tutaj](#).

²² Komisja przedstawi wkrótce pakiet „Gotowi na osiągnięcie celu 55 proc.”, którego celem jest aktualizacja unijnych przepisów dotyczących klimatu i energii do 2030 r. w celu odzwierciedlenia celu redukcji emisji netto o 55 %, który UE wyznaczyła na 2030 r.

inwestowania w działalność gospodarczą sprzyjającą transformacji w stronę modelu zrównoważonego i uznawałyby takie inwestycje²³.

Uznanie starań na rzecz transformacji

Chociaż przedsiębiorstwa, emitenci i inwestorzy mogą korzystać z unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w celu „zazieleniania” swojej działalności i swoich portfeli, obecne ramy mogłyby zostać dalej rozwinięte w celu lepszego uznawania inwestycji na rzecz etapów pośrednich na drodze w kierunku modelu zrównoważonego. Takie inwestycje mogą ograniczyć szkodliwe skutki dla klimatu i środowiska, jeżeli nie prowadzą do uzależnienia od technologii wysokoemisyjnych.

W pierwszej kolejności Komisja rozważy zaproponowanie przepisów wspierających finansowanie niektórych rodzajów działalności gospodarczej – przede wszystkim w sektorze energetycznym, w tym w sektorze gazu – które przyczyniają się do ograniczania emisji gazów cieplarnianych w sposób wspierający transformację w kierunku neutralności klimatycznej w całej obecnej dekadzie, jak zapowiedziano w komunikacie Komisji z kwietnia 2021 r.²⁴

Ponadto Komisja rozważy możliwości rozszerzenia ram systematyki poza działalność zrównoważoną środowiskowo w celu ewentualnego uznania działalności o pośrednim poziomie efektywności środowiskowej. Mogłoby się to przyczynić do zwiększenia przejrzystości i uruchomienia finansowania w odniesieniu do tych rodzajów działalności gospodarczej, które są na dobrej drodze w kierunku modelu zrównoważonego, przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektów społecznych. Do końca 2021 r. Komisja opublikuje sprawozdanie, w którym opíše przepisy, które należy przyjąć, aby uwzględnić rodzaje działalności gospodarczej niewywierające wystarczającego wpływu na zrównoważenie środowiskowe oraz rodzaje działalności gospodarczej, które wywierają istotny szkodliwy wpływ na zrównoważenie środowiskowe²⁵.

Uwzględnienie dodatkowych rodzajów zrównoważonej działalności w unijnej systematyce dotyczącej zrównoważonego rozwoju

Jak zapowiedziano w komunikacie Komisji opublikowanym w kwietniu 2021 r., Komisja przyjmie uzupełniający akt delegowany w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu obejmujący te rodzaje działalności, które dotychczas nie były uwzględnione w pierwszym akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu, takie jak rolnictwo i niektóre sektory energetyczne, zgodnie z wymogami rozporządzenia

²³ Zob. platforma ds. zrównoważonego finansowania, „Transition Finance Report” [„Sprawozdanie na temat finansowania transformacji”], marzec 2021 r., dostępne [tutaj](#). W sprawozdaniu na temat finansowania transformacji eksperci platformy przedstawili pierwsze zalecenia dotyczące sposobów zachęcania do finansowania transformacji w całej gospodarce.

²⁴ Celem tego wniosku byłoby określenie ram czasowych i etapów pośrednich tego rodzaju działalności gospodarczej, w tym istniejących inwestycji, które przyczyniają się do procesu transformacji w sposób spójny z Europejskim Zielonym Ładem, a także w następstwie konkluzji Rady Europejskiej z dnia 11–12 grudnia 2020 r., w których uznano rolę technologii na rzecz transformacji, takich jak gaz ziemny.

²⁵ Sprawozdanie wymagane na mocy art. 26 ust. 2 rozporządzenia w sprawie systematyki.

w sprawie systematyki. Uzupełniający akt delegowany obejmie również działalność związaną z energią jądrową z zastrzeżeniem i z uwzględnieniem wyników szczególnego przeglądu eksperckiego określonego przez Komisję w tym celu²⁶. Komisja przyjmie uzupełniający akt delegowany, gdy tylko szczegółowy przegląd dobiegnie końca, co ma nastąpić latem 2021 r. Wspomniany uzupełniający akt delegowany obejmie również gaz ziemny i powiązane technologie jako działalność na rzecz transformacji, o ile mieszczą się one w zakresie określonym w art. 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki. W tym kontekście rozważone zostaną zalety klauzuli wygaśnięcia dla działalności na rzecz transformacji.

Ponadto Komisja przyjmie techniczne kryteria kwalifikacji dla pozostałych czterech celów środowiskowych w ramach rozporządzenia w sprawie systematyki: woda, gospodarka o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniom i różnorodność biologiczna²⁷. Komisja określi kryteria dotyczące tych celów w akcie delegowanym przewidzianym w rozporządzeniu w sprawie systematyki, który to akt ma zostać przyjęty w pierwszej połowie 2022 r., a następnie będzie miał zastosowanie od 2023 r. Ułatwi to zrównoważone środowiskowo inwestycje wykraczające poza kwestie klimatyczne.

Rozszerzenie ram dotyczących norm i oznakowań zrównoważonego finansowania

Normy i oznakowania mogą pomóc w ukierunkowywaniu finansowania na przedsiębiorstwa, emitentów i inwestorów, w miarę jak będą oni przechodzić na bardziej zrównoważoną działalność i bardziej zrównoważone modele biznesowe. Mogą one również pomóc inwestorom dzięki stworzeniu przejrzystych i wiarygodnych ram służących zapobieganiu „pseudoekologicznemu marketingowi”. Aby ułatwić dodatkowe przepływy kapitału na pośrednie etapy starań na rzecz transformacji, Komisja będzie pracować nad innymi oznaczeniami obligacji, takimi jak oznakowania obligacji na rzecz transformacji lub związanych ze zrównoważonym rozwojem²⁸.

Patrząc w przyszłość, bardziej ogólne ramy oznakowania instrumentów finansowych mogłyby przyczynić się do zapewnienia jasności, przejrzystości i spójności rynków zrównoważonego finansowania. Ramy te umożliwiłyby i uwzględniły przyszłe innowacje rynkowe przy jednoczesnym zapewnieniu minimalnego poziomu przejrzystości i wiarygodności w odniesieniu do czynników zrównoważonego rozwoju związanych z oznakowaniami opracowywanymi przez rynek. Oprócz oznakowań instrumentów

²⁶ Proces ten opiera się na niezależnym i naukowym sprawozdaniu technicznym opublikowanym w marcu 2021 r. przez Wspólne Centrum Badawcze, służby Komisji Europejskiej ds. nauki i wiedzy, a także na sprawozdaniach grupy ekspertów powołanej na mocy art. 31 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz Komitetu Naukowego ds. Zagrożeń dla Zdrowia i Środowiska oraz Pojawiających się Zagrożeń, zob. więcej informacji na [stronie internetowej Komisji](#).

²⁷ W art. 9 rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki wyszczególniono poniższe sześć celów środowiskowych: a) łagodzenie zmian klimatu; b) adaptacja do zmian klimatu; c) zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich; d) przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym; e) zapobieganie zanieczyszczeniu i jego kontrola; f) ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

²⁸ Międzynarodowe Stowarzyszenie Rynków Kapitałowych (ICMA) definiuje obligacje związane ze zrównoważonym rozwojem jako „każdy rodzaj instrumentu dłużnego, którego cechy finansowe lub strukturalne mogą się różnić w zależności od tego, czy emitent realizuje wcześniej określone cele zrównoważonego rozwoju/cele z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG)”. Podejście to kontrastuje z podejściem dotyczącym „wykorzystania przychodów”.

finansowych Komisja rozważy oznakowania dotyczące wskaźników referencyjnych z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego (ESG) oraz minimalne kryteria zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do produktów finansowych promujących aspekty środowiskowe lub społeczne. Ponadto można rozważyć wprowadzenie dostosowań w rozporządzeniu w sprawie prospektu²⁹, aby ustanowić minimalne wymogi porównywalności, przejrzystości i harmonizacji informacji dostępnych w odniesieniu do wszystkich papierów wartościowych ESG.

Działanie nr 1: Aby opracować bardziej kompleksowe ramy i wspomóc finansowanie etapów pośrednich transformacji w stronę modelu zrównoważonego, Komisja:

- a) rozważy zaproponowanie przepisów wspierających finansowanie niektórych rodzajów działalności gospodarczej, przede wszystkim w sektorze energetycznym, które pomagają w ograniczaniu emisji gazów cieplarnianych;
- b) rozważy możliwości rozszerzenia unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju, aby w miarę możliwości uwzględnić rodzaje działalności gospodarczej charakteryzujące się średnią efektywnością środowiskową;
- c) przyjmie uzupełniający akt delegowany w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu obejmujący nowe sektory, takie jak rolnictwo i niektóre sektory energetyczne;
- d) do II kw. 2022 r. przyjmie akt delegowany na podstawie rozporządzenia w sprawie unijnej systematyki uwzględniający pozostałe cztery cele środowiskowe, tj. wodę, różnorodność biologiczną, zapobieganie zanieczyszczeniom i gospodarkę o obiegu zamkniętym; oraz
- e) rozważy ogólne ramy oznakowań instrumentów finansowych, będzie pracować nad innymi oznaczeniami obligacji, takimi jak obligacje na rzecz transformacji lub obligacje związane ze zrównoważonym rozwojem, oznaczeniem wskaźnika referencyjnego ESG oraz minimalnymi kryteriami zrównoważonego rozwoju dla produktów finansowych promujących aspekty środowiskowe lub społeczne, a także wprowadzi ukierunkowane ujawnianie informacji w przypadku prospektów emisyjnych.

II. W kierunku ram zrównoważonego finansowania bardziej sprzyjających włączeniu społecznemu

Wzmocnienie pozycji inwestorów detalicznych i MŚP w zakresie dostępu do możliwości zrównoważonego finansowania

Obywatele jako inwestorzy detaliczni lub konsumenci oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) mają zasadnicze znaczenie dla transformacji w stronę modelu zrównoważonego. Wiele zrównoważonych projektów będzie małymi projektami rozwijanymi na szczeblu lokalnym, niezbędnymi jednak dla wspierania ekologicznej

²⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE, Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12.

odbudowy gospodarki. Unia rynków kapitałowych i ramy zrównoważonego finansowania będą miały na celu zapewnienie MŚP większych możliwości finansowania i zachęcenie inwestorów detalicznych do większego udziału w rynkach kapitałowych.

Osoby fizyczne i gospodarstwa domowe mogą odegrać ważną rolę w transformacji gospodarki dzięki dostępowi do zrównoważonego finansowania. Na przykład kredyty ekologiczne mogą pomóc gospodarstwom domowym i MŚP poprawić charakterystykę energetyczną ich budynków lub przestawić się na pojazdy bezemisyjne. Aby zachęcić do udzielania detalicznych kredytów ekologicznych, Komisja zwróci się do Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB) o przedstawienie opinii na temat definicji ekologicznych kredytów detalicznych i ekologicznych kredytów hipotecznych oraz na temat możliwych narzędzi wsparcia. Komisja zbada również sposoby wspierania wykorzystania kredytów hipotecznych finansujących nieruchomości energooszczędne w ramach przeglądu dyrektywy w sprawie kredytów hipotecznych³⁰.

Doradcy finansowi są głównym punktem kontaktowym dla inwestorów detalicznych. Muszą oni posiadać stosowne kwalifikacje, aby wspierać wykorzystanie zrównoważonego finansowania. Komisja będzie zachęcać inwestorów detalicznych do większego zaangażowania przez dążenie do podniesienia poziomu wiedzy fachowej doradców finansowych w zakresie zrównoważonego rozwoju, co będzie podlegało dalszej ocenie. Ponadto Komisja, wraz z OECD i jej Międzynarodową Siecią ds. Edukacji Finansowej, pracuje nad poszerzeniem wiedzy finansowej obywateli. Podmioty te opublikują wspólne ramy kompetencji finansowych dla osób dorosłych i młodych, odzwierciedlające umiejętności i wiedzę potrzebne ludziom, aby mogli osiągnąć dobrobyt finansowy i uzyskać dostęp do zrównoważonego finansowania.

W gospodarce UE funkcjonują 23 mln MŚP, które powinny mieć lepszy dostęp do usług doradczych w zakresie zrównoważonego rozwoju w zależności od swoich szczególnych potrzeb. Kryzys związany z COVID-19 sprawił, że MŚP mają większe trudności w przyciągnięciu środków finansowych, których potrzebują do działań na rzecz transformacji. MŚP często nie dysponują zdolnościami i świadomością, aby móc wykorzystać możliwości oferowane przez narzędzia zrównoważonego finansowania³¹.

Komisja jest gotowa wspierać państwa członkowskie w staraniach na rzecz budowania zdolności i doradztwa technicznego na temat sposobu dobrowolnego zgłaszania przez MŚP ryzyka dla zrównoważonego rozwoju oraz wpływu na kwestie zrównoważoności³². W tym celu i zgodnie z proponowaną dyrektywą w sprawie sprawozdawczości

³⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE z dnia 4 lutego 2014 r. w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi i zmieniająca dyrektywy 2008/48/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010, Dz.U. L 60 z 28.2.2014, s. 34.

³¹ Utworzona przez Komisję grupa zainteresowanych stron będących ekspertami technicznymi ds. MŚP podkreśla potrzebę współpracy z małymi przedsiębiorstwami, wspierania ich w spełnianiu wymogów dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz zwiększenia ich widoczności wśród inwestorów przy jednoczesnym zapewnieniu proporcjonalności w ujawnianiu przez nie informacji.

³² Komisja zapewni to wsparcie za pośrednictwem Instrumentu Wsparcia Technicznego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/240 z dnia 10 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument Wsparcia Technicznego (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 1).

przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG) przygotowuje uproszczony dobrowolny standard sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, który zapewni MŚP proporcjonalne narzędzie. Ponadto program InvestEU zapewni mechanizmy ograniczania ryzyka, natomiast dotyczący MŚP filar Programu na rzecz jednolitego rynku zapewni usługi doradcze dla MŚP za pośrednictwem Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości i wspólnej inicjatywy na rzecz klastrów³³.

Wykorzystanie możliwości oferowanych przez technologie cyfrowe na potrzeby zrównoważonego finansowania

Dzięki technologiom cyfrowym obywatele, inwestorzy i MŚP mogą uzyskać niezbędne rozwiązania umożliwiające im transformację w stronę modelu zrównoważonego. Komisja będzie umożliwiać wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań i zachęcać do ich stosowania, aby ułatwić MŚP korzystanie z cyfrowych narzędzi zrównoważonego finansowania oraz aby pomóc inwestorom detalicznym w zrozumieniu wpływu produktów finansowych na zrównoważony rozwój³⁴. Innowacje technologiczne, takie jak sztuczna inteligencja, blockchain, duże zbiory danych oraz internet rzeczy, mają do odegrania znaczącą rolę w zrównoważonym finansowaniu. Dalsze inicjatywy UE, jak np. włączenie informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju do europejskiego pojedynczego punktu dostępu do informacji finansowych i niefinansowych oraz do ram w zakresie otwartych finansów, pomogą uwolnić ten potencjał.

Technologie cyfrowe są ważnym czynnikiem umożliwiającym transformację, istnieją jednak obawy dotyczące wpływu na środowisko i rosnących potrzeb energetycznych centrów danych i technologii rozproszonych rejestrów, w szczególności w przypadku kryptoaktywów³⁵. Komisja oceni wpływ cyfrowych technologii finansowych na zrównoważony rozwój. UE powinna odgrywać wiodącą rolę w dążeniu do tego, by do 2030 r. infrastruktura ta stała się neutralna dla klimatu i efektywna energetycznie³⁶. W akcie delegowanym w sprawie unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w dziedzinie klimatu ustanowiono już techniczne kryteria kwalifikacji dla centrów danych i rozwiązań cyfrowych, które w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji celów unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju i które należy rozszerzyć, aby objąć nimi więcej działań na rzecz rozwoju zrównoważonych rozwiązań cyfrowych i wykorzystania zrównoważonych kryptoaktywów.

³³ Zob. strony internetowe poświęcone [InvestEU](#) i [Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości](#). Komisja uruchomiła również kilka inicjatyw mających na celu ograniczenie ryzyka dla konkretnych inwestycji, np. projekt ograniczania ryzyka realizowany wspólnie z Grupą Instytucji Finansowych ds. Efektywności Energetycznej w odniesieniu do projektów w zakresie efektywności energetycznej.

³⁴ Decyzje dotyczące rozwoju technologii informacyjnej i zamówień publicznych będą podlegały zatwierdzeniu przez Radę Komisji Europejskiej ds. Technologii Informacyjnej i Cyberbezpieczeństwa.

³⁵ Unijne Obserwatorium i Forum ds. Łańcucha Bloków planuje opublikować do połowy 2021 r. badanie na temat zużycia energii przez różne mechanizmy technologii blockchain.

³⁶ Komunikat Komisji „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie”, COM(2021) 118 final z 9.3.2021.

Ubezpieczenia: oferowanie większej ochrony przed ryzykiem zmiany klimatu i ryzykiem środowiskowym

Poprzez zwiększenie ochrony ubezpieczeniowej system finansowy może lepiej chronić gospodarkę i społeczeństwo przed niektórymi rodzajami ryzyka związanego z klimatem i ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi. Niewielki wzrost ochrony ubezpieczeniowej może znacząco obniżyć koszty ekonomiczne klęsk związanych ze zmianą klimatu ponoszone przez podatników i rządy. Przyjęta niedawno Strategia UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu³⁷ pozwoli stworzyć warunki sprzyjające wspieraniu odporności społeczeństwa na zmianę klimatu i ograniczeniu ryzyka. Tablica wyników dotyczących ubezpieczeń od klęsk żywiołowych opracowana przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (EIOPA) umożliwi zidentyfikowanie potencjalnych luk w ochronie ubezpieczeniowej w państwach członkowskich³⁸. Ponadto Komisja zainicjuje dialog na temat odporności na zmianę klimatu między ubezpieczycielami, reasekuratorami, organami publicznymi i innymi zainteresowanymi stronami w celu wymiany najlepszych praktyk i określenia sposobów wypełnienia luki w zakresie ochrony klimatu poprzez sformułowanie zaleceń albo podjęcie dobrowolnych zobowiązań.

Wspieranie wiarygodnych inwestycji społecznych

Wychodzenie z kryzysu związanego z pandemią uwydatniło potrzebę sprawiedliwej transformacji, która zapewni wsparcie pracownikom i ich społecznościom dotkniętym zmianami w działalności gospodarczej. Gwałtowny wzrost emisji obligacji społecznych pokazuje, że inwestorzy coraz częściej poszukują możliwości inwestycyjnych o pozytywnych skutkach społecznych i promujących prawa człowieka. Tendencja ta zachęca instytucje finansowe do zintensyfikowania współpracy z przedsiębiorstwami, aby pomóc im w uwzględnianiu kwestii związanych z prawami człowieka i czynników społecznych w ich strategiach i działaniach.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji w zakresie zrównoważonego finansowania obowiązujące uczestników rynku finansowego obejmują już pewne czynniki społeczne, ale konieczne są dalsze działania w tym względzie. Do grudnia 2022 r. Komisja podejmie współpracę z europejskimi urzędami nadzoru w celu dokonania przeglądu regulacyjnych standardów technicznych w ramach rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem³⁹ poprzez wyjaśnienie wskaźników dotyczących głównych niekorzystnych skutków dla klimatu i głównych niekorzystnych

³⁷ Komunikat Komisji „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu”, COM(2021) 82 final z 24.2.2021.

³⁸ Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, The pilot dashboard on insurance protection gap for natural catastrophes [Pilotażowa tablica wyników dotyczących luki w ochronie ubezpieczeniowej w przypadku klęsk żywiołowych], grudzień 2020 r., więcej informacji można znaleźć [tutaj](#).

³⁹ Zob. [sprawozdanie końcowe](#), zawierające projekt regulacyjnych standardów technicznych, dotyczące treści, metod i prezentacji informacji ujawnianych na podstawie unijnego rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (rozporządzenie w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem).

skutków środowiskowych, jak również głównych niekorzystnych skutków w zakresie kwestii społecznych i pracowniczych, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i przekupstwu. Ponadto do końca 2021 r. Komisja opublikuje sprawozdanie na temat przepisów wymaganych w odniesieniu do systematyki społecznej zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie systematyki⁴⁰.

Ponadto Komisja przedstawi wniosek w sprawie zrównoważonego ładu korporacyjnego w celu zapewnienia, aby przedsiębiorstwa zarządzały ryzykiem dla zrównoważonego rozwoju i korzystały z możliwości, jakie oferuje ścieżka zrównoważonego rozwoju.

Mechanizmy ekologicznego planowania budżetu i podziału ryzyka

Chociaż nie da się sfinansować wszystkich potrzeb inwestycyjnych wyłącznie za pomocą funduszy publicznych, to obok finansowania prywatnego odgrywają one bardzo istotną rolę.

Komisja w dalszym ciągu wzmocnia działania na rzecz włączenia kwestii związanych z klimatem i różnorodnością biologiczną do budżetu UE. Komisja stosuje już narzędzia ekologicznego planowania budżetu w rocznym cyklu budżetowym UE. W kontekście wdrażania wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 oraz powiązanego z nimi porozumienia międzyinstytucjonalnego zawierającego zobowiązania dotyczące wydatków na cele związane z klimatem i różnorodnością biologiczną prace te zostaną jeszcze bardziej zintensyfikowane. Komisja zobowiązała się do opracowania zaktualizowanych i wzmocnionych metodyk monitorowania wydatków na cele związane z klimatem i różnorodnością biologiczną. Te metodyki monitorowania będą miały kluczowe znaczenie dla weryfikowania, czy wydatki na cele związane z klimatem i różnorodnością biologiczną w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 są zgodne z ambicjami UE.

Komisja współpracuje również ściśle z państwami członkowskimi w celu zwiększenia wykorzystania narzędzi ekologicznego planowania budżetu. Komisja opracowała również ramy odniesienia dotyczące ekologicznego planowania budżetu i prowadzi coroczne badania na temat stosowanych w UE praktyk w zakresie ekologicznego planowania budżetu, aby wspierać wiele państw członkowskich, które pragną ukierunkować swoje budżety krajowe na priorytety ekologiczne. Prace analityczne⁴¹, wsparcie techniczne i szkolenia, a także coroczna konferencja promują proces wzajemnego uczenia się w celu zapewnienia zgodności polityki budżetowej i wydatków ze zobowiązaniami w zakresie ochrony środowiska.

Podział ryzyka między inwestorów publicznych i prywatnych może umożliwić skuteczne wyeliminowanie niedoskonałości rynku, które utrudniają finansowanie zrównoważonej infrastruktury i transformacji opartej na innowacjach. Plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonej Europy – filar inwestycyjny Europejskiego Zielonego Ładu – ma na celu uruchomienie w ciągu nadchodzących dziesięciu lat zrównoważonych inwestycji o wartości co najmniej 1 bln EUR ze strony podmiotów prywatnych i publicznych. Program InvestEU

⁴⁰ Platforma ds. zrównoważonego finansowania zapewni doradztwo w zakresie rozszerzenia ram unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju w celu uwzględnienia kwestii systematyki społecznej na posiedzeniu w październiku 2021 r., z uwzględnieniem zarówno celów społecznych, jak i aspektów zarządzania.

⁴¹ „Green Budgeting Practices in the EU: A First Review” [„Praktyki w zakresie ekologicznego planowania budżetu w UE: pierwszy przegląd”], DG ECFIN, dokument konsultacyjny 140 z 21 maja 2021 r., dostępny [tutaj](#).

zapewni grupie EBI, krajowym bankom prorozwojowym i innym instytucjom finansowym zdolność do ponoszenia ryzyka i wsparcie w zakresie powiązanych inicjatyw doradczych. Przed 26. Konferencją Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu Komisja zorganizuje inauguracyjny doroczny szczyt w sprawie zrównoważonych inwestycji, aby podsumować postępy w zakresie inicjatyw UE ujętych w planie inwestycyjnym na rzecz zrównoważonej Europy.

Działanie nr 2: W celu zwiększenia włączającego charakteru zrównoważonego finansowania Komisja:

- a) zwróci się do EUNB o przedstawienie opinii na temat definicji ekologicznych kredytów, w tym ekologicznych kredytów hipotecznych, oraz wsparcia dla tych kredytów, zbada możliwości ułatwienia ich wprowadzenia do 2022 r. oraz zwiększy dostęp obywateli i MŚP do usług doradztwa w zakresie zrównoważonego finansowania;
- b) włączy dane dotyczące zrównoważonego finansowania do przestrzeni danych w ramach europejskiej strategii w zakresie danych oraz rozważy, we współpracy z platformą finansów cyfrowych, ewentualne dalsze działania, aby umożliwić wprowadzanie innowacyjnych rozwiązań wykorzystujących technologie cyfrowe i zachęcać do ich stosowania w celu wsparcia MŚP i inwestorów detalicznych; oraz
- c) określi luki w ochronie ubezpieczeniowej za pomocą tablicy wyników EIOPA dotyczących klęsk żywiołowych oraz zainicjuje dialog na temat odporności na zmiany klimatu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami (2022 r.);
- d) do końca 2021 r. opublikuje sprawozdanie na temat systematyki społecznej; oraz
- e) wzmocni metodyki monitorowania wydatków na cele związane z klimatem i różnorodnością biologiczną, będzie wspierać państwa członkowskie, które pragną ukierunkować swoje budżety krajowe na priorytety ekologiczne, oraz zorganizuje inauguracyjny doroczny szczyt w sprawie zrównoważonych inwestycji przed 26. Konferencją Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu.

III. Zwiększenie odporności sektora finansowego i jego wkładu w zrównoważony rozwój: perspektywa podwójnej istotności

W celu zapewnienia zgodności z celami Europejskiego Zielonego Ładu sam sektor finansowy będzie musiał być bardziej odporny na ryzyko związane ze zmianą klimatu i degradacją środowiska, a także będzie musiał zwiększyć swój wkład w zrównoważony rozwój. Wymaga to kompleksowego podejścia polegającego na systematycznym uwzględnianiu w procesach podejmowania decyzji finansowych zarówno istotnego z finansowego punktu widzenia ryzyka dla zrównoważonego rozwoju („od zewnątrz do wewnątrz”), jak i wpływu na kwestie zrównoważoności („od wewnątrz do zewnątrz”). Kluczowe jest należyte uwzględnienie obu aspektów istotności, aby sektor finansowy mógł aktywnie i w pełni przyczynić się do sukcesu Europejskiego Zielonego Ładu.

Wzmocnienie odporności gospodarczej i finansowej na ryzyko dla zrównoważonego rozwoju

Ryzyko dla zrównoważonego rozwoju jest już istotne i będzie miało niekorzystny wpływ na stabilność finansową i finansowanie gospodarki realnej⁴². Fizyczny wpływ zmiany klimatu i utrata różnorodności biologicznej stwarzają ryzyko, które może mieć charakter systemowy i może nie być widoczne na poziomie pojedynczych aktywów⁴³. Ryzyko może również wynikać z niekontrolowanej i nagłej reakcji na transformację. Dlatego też kluczowe jest zrozumienie charakteru i stopnia tych narażeń oraz sposobu, w jaki siebie oddziałują one na siebie wzajemnie i zmieniają się w czasie. Konieczne są działania uzupełniające w celu zapewnienia spójnego uwzględnienia czynników zrównoważonego rozwoju w ocenie ryzyka i zarządzaniu ryzykiem w sektorze finansowym.

Uwzględnienie ryzyka dla zrównoważonego rozwoju w standardach sprawozdawczości finansowej i rachunkowości

Komisja zdecydowanie popiera prowadzone na szczeblu międzynarodowym prace nad uwzględnieniem aspektów zrównoważonego rozwoju w standardach sprawozdawczości finansowej i rachunkowości oraz będzie dążyć do określenia jak najbardziej ambitnych celów w tym zakresie. Komisja będzie współpracować z Europejską Grupą Doradczą ds. Sprawozdawczości Finansowej (EFRAG), Europejskim Urzędem Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) oraz Radą Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), aby ocenić, czy międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej (MSSF) odpowiednio uwzględniają ryzyko dla zrównoważonego rozwoju. Ponieważ standardy i praktyki w zakresie sprawozdawczości finansowej służą określaniu wartości inwestycji, stanowią one kluczowy element włączenia ryzyka dla zrównoważonego rozwoju do procesów podejmowania decyzji na rynkach finansowych. W szczególności powinno się ocenić sposób, w jaki należy odpowiednio oraz terminowo ujmować i przedstawiać w sprawozdaniach finansowych istotne ryzyko zmiany klimatu i ryzyko środowiskowe.

Aby zachęcić do opracowania norm oceny kapitału naturalnego w UE i na świecie, Komisja intensyfikuje również współpracę z sektorem w zakresie kwestii związanych z różnorodnością biologiczną i ujmowania kapitału naturalnego.

Poprawa przejrzystości ratingów kredytowych i perspektyw ratingowych

Agencje ratingowe odgrywają istotną rolę w systemie finansowym, ponieważ oceniają ryzyko kredytowe emitentów finansowych i niefinansowych⁴⁴. Zainteresowane strony

⁴² Zob. [publikacje](#) sieci banków centralnych i organów nadzoru finansowego na rzecz ekologizacji systemu finansowego (NGFS).

⁴³ Zmiana klimatu i utrata różnorodności biologicznej są również wzajemnie powiązane, zob. dokument „Workshop Report on Biodiversity and Climate Change” [„Sprawozdanie z warsztatów na temat różnorodności biologicznej i zmiany klimatu”], opublikowany przez Międzyrządową Platformę Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES) oraz Międzyrządowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC), 10.6.2021, dostępny [tutaj](#).

⁴⁴ Agencje ratingowe uwzględniają w swoich opiniach i metodykach czynniki ESG, które uważają za istotne z punktu widzenia wiarygodności kredytowej instrumentów finansowych lub przedsiębiorstw. Ratingi kredytowe lub perspektywy ratingowe są opiniami na temat prawdopodobnego kierunku ratingu kredytowego w perspektywie krótkoterminowej, średnioterminowej lub w obu tych perspektywach, a ich celem nie jest zapewnienie całościowej oceny skutków ESG.

nadal wyrażają obawy związane z brakiem przejrzystości co do sposobu, w jaki agencje ratingowe uwzględniają czynniki zrównoważonego rozwoju w swoich metodykach, w świetle szerokiego stosowania ratingów kredytowych. Z zastrzeżeniem dalszej oceny skuteczności istniejących środków przez ESMA Komisja podejmie działania mające na celu zwiększenie przejrzystości oraz zapewnienie, aby odpowiednie czynniki ESG były uwzględniane w ratingach kredytowych i perspektywach kredytowych, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przejrzystości w zakresie metodyki.

Identyfikacja ryzyka dla zrównoważonego rozwoju i zarządzanie tym ryzykiem przez banki i ubezpieczycieli

Zdolność banków i zakładów ubezpieczeń do identyfikowania ryzyka dla zrównoważonego rozwoju i zarządzania tym ryzykiem oraz do absorbowania strat finansowych wynikających z tego ryzyka ma kluczowe znaczenie dla stabilności finansowej i odporności gospodarki realnej w okresie transformacji. Chociaż podmioty sektora finansowego i organy nadzoru podejmują starania w celu uwzględnienia czynników klimatycznych i środowiskowych w systemach zarządzania ryzykiem i ostrożnościowych wymogach kapitałowych, postępy są nadal niewystarczające⁴⁵.

- Komisja proponuje zmiany do ram ostrożnościowych dla banków w celu zapewnienia, aby czynniki ESG były konsekwentnie uwzględniane w systemach zarządzania ryzykiem i w ramach nadzoru⁴⁶. Aby to osiągnąć, określone zostaną jasne wymogi w celu zidentyfikowania, pomiaru i monitorowania ryzyka dla zrównoważonego rozwoju oraz zarządzania tym ryzykiem w ramach systemów zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem testów warunków skrajnych związanych ze zmianą klimatu w odniesieniu do banków. W uzupełnieniu powyższego oraz w ramach corocznej oceny nadzorczej rola organów nadzoru w ocenie tego rodzaju ryzyka zostanie wyjaśniona i wzmocniona. Komisja proponuje również, aby Europejski Urząd Nadzoru Bankowego przyspieszył swoją bieżącą ocenę ostrożnościowego traktowania ekspozycji dotyczących aktywów lub działań związanych w znacznym stopniu z celami środowiskowymi lub społecznymi o dwa lata do 2023 r.

⁴⁵ BlackRock i Financial Markets Advisory (FMA), badanie śródkresowe „Development of tools and mechanisms for the integration of environmental, social and governance (ESG) factors into the EU banking prudential framework and into banks’ business strategies and investment policies” [„Opracowanie narzędzi i mechanizmów służących do włączenia czynników środowiskowych, społecznych i korporacyjnych (ESG) do unijnych ram ostrożnościowych dla bankowości oraz do strategii biznesowych i polityki inwestycyjnej banków”], grudzień 2020 r., dostępne [tutaj](#). Ponadto „same banki uznają 90 % zgłoszonych praktyk za jedynie częściowo lub wcale nie dostosowane do oczekiwań nadzorczych EBC w zakresie ryzyka zmiany klimatu i ryzyka środowiskowego”; wystąpienie Franka Eldersona, członka Zarządu EBC, na wspólnej konferencji EBC i EBOR pt. „Emerging climate-related risk supervision and implications for financial institutions” [„Nadzór nad pojawiającym się ryzykiem zmiany klimatu i jego konsekwencje dla instytucji finansowych”, 16 czerwca 2021 r.

⁴⁶ Rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych i dyrektywa w sprawie wymogów kapitałowych, odpowiednio rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, oraz dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE, Dz.U. L 176 z 27.6.2013.

- Komisja będzie konsekwentnie uwzględniać ryzyko dla zrównoważonego rozwoju w systemach zarządzania ryzykiem i działaniach w zakresie nadzoru nad ubezpieczycielami. Zaproponowane zostaną zmiany do dyrektywy Wypłacalność II⁴⁷, uwzględniające analizę scenariuszy zmian klimatu przeprowadzaną przez ubezpieczycieli. Podobnie jak w przypadku podejścia przyjętego w sektorze bankowym EIOPA oceni różnice w ryzyku między ekspozycjami zrównoważonymi środowiskowo lub społecznie a innymi ekspozycjami w ubezpieczeniach.

Zarządzanie ryzykiem dla zrównoważonego rozwoju na poziomie systemu

Zwiększenie odporności systemu finansowego na wstrząsy wymaga identyfikacji i pomiaru ryzyka na poziomie systemu oraz zarządzania tym ryzykiem⁴⁸. Komisja wzmocni współpracę z europejskimi organami nadzoru i Europejskim Bankiem Centralnym (EBC) w celu uchwycenia, monitorowania i ograniczenia wszystkich rodzajów systemowego ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, które mają wpływ na długoterminową stabilność finansową. W tym celu zintensyfikowane zostaną prace zmierzające do opracowania spójnych i odpowiednich metodyk i scenariuszy na potrzeby ilościowego określenia ryzyka dla zrównoważonego rozwoju oraz poddania odporności systemu finansowego testowi warunków skrajnych, obejmującego odpowiednie sektory finansowe⁴⁹. Komisja zleci przeprowadzenie ukierunkowanego testu warunków skrajnych w systemie finansowym w ramach pakietu „Fit-for-55”.

Instytucje finansowe są coraz bardziej narażone na postępującą w coraz większym tempie degradację ekosystemów i utratę różnorodności biologicznej, wyczerpywanie się zasobów naturalnych oraz poziom zanieczyszczeń w wodzie, powietrzu i glebie. Aby przyspieszyć działania w zakresie pomiaru ryzyka finansowego wynikającego ze znacznej utraty różnorodności biologicznej i degradacji ekosystemów, Komisja przygotowuje sprawozdanie na temat pomiaru i występowania takiego ryzyka w UE. W sprawozdaniu Komisji przeanalizowane zostaną również podejścia i metody pomiaru tego ryzyka oraz przedstawione zostaną kolejne działania, jakie będzie należało podjąć w tej dziedzinie.

Ponadto przeciwdziałanie ryzyku systemowemu i zarządzanie takim ryzykiem wymaga zapewnienia odpowiednich narzędzi dla organów nadzoru makroostrożnościowego. Przy wsparciu europejskich urzędów nadzoru (ESA), Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) i EBC w ramach zbliżającego się przeglądu bankowych ram makroostrożnościowych Komisja rozważy, czy narzędzia makroostrożnościowe są w stanie przeciwdziałać ryzyku dla stabilności finansowej związanemu ze zmianą klimatu. W perspektywie średnioterminowej prowadzone będą dalsze prace w celu rozszerzenia

⁴⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II).

⁴⁸ Zob. sprawozdanie zespołu projektowego EBC/ERRS ds. monitorowania ryzyka zmiany klimatu, [„Climate-related risk and financial stability”](#) [„Ryzyko związane z klimatem a stabilność finansowa”], 2021.

⁴⁹ Organy nadzoru zaczęły opracowywać ramy w zakresie testów warunków skrajnych dotyczących klimatu. Na przykład EBC przeprowadza obejmujący całą gospodarkę test warunków skrajnych dotyczący klimatu w celu oceny narażenia banków ze strefy euro na przyszłe ryzyko zmiany klimatu poprzez analizę odporności ich kontrahentów w ramach różnych scenariuszy klimatycznych.

zakresu na sektory niebankowe i ryzyko środowiskowe w oparciu o opinie europejskich urzędów nadzoru, ERRS i EBC.

Działanie nr 3: Aby wzmocnić odporność gospodarczą i finansową na ryzyko dla zrównoważonego rozwoju, Komisja:

- a) będzie współpracować z EFRAG, ESMA i RMSR nad tym, w jaki sposób w standardach sprawozdawczości finansowej można najlepiej uwzględnić istotne ryzyko dla zrównoważonego rozwoju;
- b) podejmie działania w celu zapewnienia, aby istotne ryzyka ESG były systematycznie i w przejrzysty sposób uwzględniane w ratingach kredytowych i perspektywach ratingowych, z uwzględnieniem dalszej oceny przez ESMA (2023 r.);
- c) zaproponuje zmiany do rozporządzenia i dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych w celu zapewnienia spójnego uwzględnienia ryzyka dla zrównoważonego rozwoju w stosowanych przez banki systemach zarządzania ryzykiem, w tym w ramach testów warunków skrajnych dotyczących zmiany klimatu przeprowadzanych przez banki (2021 r.);
- d) zaproponuje zmiany do dyrektywy Wyłącalność II w celu spójnego włączenia ryzyka dla zrównoważonego rozwoju do stosowanych przez ubezpieczycieli procesów zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem analizy scenariuszy zmiany klimatu przeprowadzanej przez ubezpieczycieli (2021 r.); oraz
- e) wzmocni długoterminową stabilność finansową poprzez ściślejszą współpracę w zakresie oceny ryzyka dla stabilności finansowej, regularne testy warunków skrajnych, ocenę narzędzi makroostrożnościowych oraz badanie poświęcone ryzyku związanemu z degradacją środowiska i utratą różnorodności biologicznej.

Zwiększenie wkładu sektora finansowego w działania na rzecz transformacji

Oprócz zarządzania ryzykiem dla zrównoważonego rozwoju przez instytucje finansowe sukces Europejskiego Zielonego Ładu zależy od wkładu wszystkich zainteresowanych podmiotów gospodarczych oraz od ich motywacji do osiągnięcia określonych celów. W tym kontekście instytucje finansowe muszą uwzględnić cele UE w zakresie zrównoważonego rozwoju w swoich długoterminowych strategiach finansowania i procesach decyzyjnych. Obejmuje to prowadzenie lepszych pomiarów, monitorowanie i regularne przedstawianie postępów.

Poprawa ustalania celów oraz ujawniania i monitorowania zobowiązań sektora finansowego w oparciu o wiedzę naukową

Instytucje finansowe powinny ujawniać swoje plany w zakresie transformacji w stronę modelu zrównoważonego i obniżenia emisyjności, w tym cele średnio- i długoterminowe oraz sposób, w jaki planują ograniczyć swój ślad środowiskowy. Większa przejrzystość w zakresie celów, wskaźników, definicji i metodyk będzie miała kluczowe znaczenie dla monitorowania skuteczności działań w czasie. Wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju będzie zawierał wymóg, aby duże przedsiębiorstwa i spółki notowane na rynku regulowanym z UE, w tym banki, ubezpieczyciele i inwestorzy, ujawniali cele w zakresie zrównoważonego rozwoju

oraz postępy w ich osiąganiu. Ponadto, opierając się na regulacyjnym standardzie technicznym w ramach rozporządzenia w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem, Komisja wzmocni działania na rzecz ujawniania informacji i skuteczności obniżania emisyjności podejmowane przez uczestników rynku finansowego w odniesieniu do wszystkich produktów inwestycyjnych.

W związku z tym dobrowolne zobowiązania instytucji finansowych na całym świecie do przyjęcia strategicznych, opartych na wiedzy naukowej celów w zakresie klimatu i zrównoważonego rozwoju są również zadowalające jako pierwszy krok. W oczekiwaniu na ewentualne dalsze działania polityczne w tej dziedzinie Komisja zbada, w jakim zakresie dodatkowe wytyczne mogłyby zapewnić wiarygodność takich dobrowolnych zobowiązań, i będzie monitorować postępy w tym zakresie w miarę upływu czasu w całej UE. Na tym etapie instytucje finansowe mogłyby korzystać z unijnej systematyki dotyczącej zrównoważonego rozwoju i innych narzędzi zrównoważonego finansowania, aby poczynić postępy w realizacji swoich planów na poziomie jednostki i portfela.

Sprecyzowanie obowiązków powierniczych inwestorów i stosowanych przez nich zasad zarządzania w celu odzwierciedlenia wkładu sektora finansowego w realizację celów Zielonego Ładu

Dostosowanie przepływów finansowych do celów Europejskiego Zielonego Ładu wymaga dalszej analizy wpływu na kwestie zrównoważoności w ramach strategii inwestorów i stosowanych przez nich procesów podejmowania decyzji inwestycyjnych. W dniu 21 kwietnia 2021 r. Komisja opublikowała sześć zmieniających aktów delegowanych, w których zawarto wymóg, aby przedsiębiorstwa finansowe, w tym doradcy, podmioty zarządzające aktywami i ubezpieczyciele, uwzględniały w swoich procedurach istotne pod względem finansowym ryzyko dla zrównoważonego rozwoju oraz brały pod uwagę preferencje swoich klientów w zakresie zrównoważonego rozwoju⁵⁰. Działania te będą musiały być uzupełnione dalszymi działaniami w odniesieniu do 125 000 funduszy emerytalnych w UE zarządzających programami zbiorowego inwestowania w imieniu około 75 mln Europejczyków⁵¹. W celu zwiększenia wkładu inwestorów i funduszy emerytalnych w realizację celów Zielonego Ładu istotne jest, aby ich obowiązki powiernicze wobec członków i beneficjentów uwzględniały również ryzyka ESG związane z inwestycjami (w perspektywie „od zewnątrz do wewnątrz”) w ramach procesu podejmowania decyzji inwestycyjnych.

- Komisja zwróci się do EIOPA o przeprowadzenie oceny potencjalnej potrzeby rozszerzenia pojęcia „długoterminowego najlepszego interesu członków i beneficjentów” oraz wprowadzenie obowiązku uwzględniania wpływu na kwestie zrównoważoności w ramach inwestycji emerytalnych. Celem tego byłoby zapewnienie, aby ramy te lepiej odzwierciedlały preferencje członków

⁵⁰ Zob. wykaz zmieniających aktów delegowanych dostępny [tutaj](#).

⁵¹ Obowiązki powiernicze zapewniają gwarancję, że osoby zarządzające pieniędzmi innych osób działają w interesie beneficjentów, a nie w interesie własnym. Decyzje podejmowane przez powierników przechodzą kaskadowo w dół łańcucha inwestycyjnego i wpływają na procesy decyzyjne, praktyki właścicielskie oraz ostatecznie na sposób zarządzania spółkami.

i beneficjentów w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz szersze cele społeczne i środowiskowe. We współpracy z europejskimi urzędami nadzoru Komisja rozważy i oceni dalsze środki mające na celu umożliwienie wszystkim odpowiednim uczestnikom rynku finansowego i doradcom systematycznego rozważania pozytywnego i negatywnego wpływu podejmowanych przez nich decyzji inwestycyjnych oraz produktów, w odniesieniu do których udzielają doradztwa, na kwestie zrównoważoności.

- Komisja dokona przeglądu odpowiednich ram prawnych dotyczących działań inwestorów w zakresie zarządzania i zaangażowania. W szczególności Komisja zbada, w jaki sposób można lepiej uwzględnić cele UE w zakresie zrównoważonego rozwoju w dyrektywie w sprawie praw akcjonariuszy II⁵² i jak dostosować ją do najlepszych światowych praktyk w zakresie wytycznych dotyczących zarządzania.

Zwiększenie dostępności, integralności i przejrzystości badań rynkowych i ratingów ESG

Aby zrealizować działania na rzecz transformacji, instytucje finansowe będą potrzebowały szerokiego wachlarza informacji umożliwiających zidentyfikowanie ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, możliwości w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz wpływu na kwestie zrównoważoności w odniesieniu do spółek, w których dokonują inwestycji, oraz swoich klientów. W tym celu wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju nałoży na duże giełdowe spółki z UE wymóg ujawniania istotnych, porównywalnych i perspektywicznych danych dotyczących zrównoważonego rozwoju w całym łańcuchu wartości finansowania⁵³. Ponadto dzięki przygotowywanemu wnioskowi dotyczącemu europejskiego pojedynczego punktu dostępu powstanie ogólnounijny mechanizm oferujący łatwo dostępne, porównywalne i możliwe do wykorzystania w formie cyfrowej bazy danych na temat wymogów dotyczących sprawozdawczości publicznej obowiązujących przedsiębiorstwa, obejmującej również informacje na temat zrównoważoności.

Komisja, po przeprowadzeniu konsultacji publicznych i oceny skutków, podejmie działania mające na celu poprawę wiarygodności, porównywalności i przejrzystości ratingów ESG. Ratingi ESG mają coraz większy wpływ na funkcjonowanie rynków kapitałowych oraz na zaufanie inwestorów do zrównoważonych produktów. Takie działanie będzie opierać się na badaniu Komisji opublikowanym w styczniu 2021 r., w którym stwierdzono brak przejrzystości w działalności podmiotów oferujących ratingi ESG, niski poziom porównywalności między ratingami ESG oraz potencjalne konflikty interesów⁵⁴. Rosnące zapotrzebowanie na zrównoważone inwestycje kładzie również nacisk na potrzebę

⁵² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/828 z dnia 17 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę 2007/36/WE w zakresie zachęcania akcjonariuszy do długoterminowego zaangażowania, Dz.U. L 132 z 20.5.2017.

⁵³ Wymogom dotyczącym sprawozdawczości podlegałyby wszystkie duże przedsiębiorstwa i niemal wszystkie przedsiębiorstwa notowane na unijnych rynkach regulowanych z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw notowanych na rynkach regulowanych.

⁵⁴ Komisja Europejska i Environmental Resources Management (ERM), „Study on sustainability-related ratings, data and research” [„Badanie dotyczące ratingów, danych i badań na temat zrównoważonego rozwoju”], 6.1.2021, dostępne [tutaj](#).

bezzstronnych i wiarygodnych badań ESG, opartych na przejrzystych i porównywalnych metodykach.

Działanie nr 4: W celu zwiększenia wkładu sektora finansowego w działania na rzecz zrównoważonego rozwoju Komisja:

- a) usprawni proces ujawniania przez instytucje finansowe celów oraz planów transformacji w zakresie zrównoważonego rozwoju, zbada, w jakim zakresie więcej wytycznych mogłoby zapewnić wiarygodność dobrowolnych zobowiązań, i będzie monitorować postępy;
- b) zwróci się do EIOPA o przeprowadzenie do 2022 r. oceny potrzeby dokonania przeglądu obowiązków powierniczych funduszy emerytalnych i inwestorów w celu uwzględnienia wpływu na kwestie zrównoważoności w ramach procesów podejmowania decyzji inwestycyjnych, z uwzględnieniem działań w zakresie zarządzania i zaangażowania; oraz
- c) podejmie działania mające na celu poprawę wiarygodności i porównywalności ratingów ESG oraz przeprowadzi dalszą ocenę niektórych aspektów badań ESG, aby zdecydować, czy konieczna jest interwencja.

Przeciwdziałanie zjawisku pseudoekologicznego marketingu

UE podejmuje istotne kroki w celu przeciwdziałania zjawisku pseudoekologicznego marketingu na rynku finansowym. Próby działań w zakresie pseudoekologicznego marketingu mogą powodować ryzyko utraty reputacji przez zaangażowane podmioty i prowadzić do utraty zaufania do produktów zrównoważonego finansowania i systemu finansowego. Aby zapobiec zjawisku pseudoekologicznego marketingu, UE wprowadziła wymogi dotyczące ujawniania informacji przez przedsiębiorstwa i inwestorów oraz stworzyła narzędzia mające na celu zwiększenie przejrzystości i ułatwienie inwestorom końcowym identyfikowania wiarygodnych możliwości inwestycyjnych⁵⁵. Skuteczność polityki zrównoważonego finansowania zależy jednak również od odpowiedniego poziomu egzekwowania przepisów w całej UE. Organy nadzoru odgrywają kluczową rolę w monitorowaniu zgodności z przepisami dotyczącymi zrównoważonego finansowania oraz w pełnym wykorzystywaniu nadanych im mandatów prawnych i uprawnień w celu zapewnienia ochrony inwestorów i konsumentów przed nieuzasadnionymi roszczeniami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju.

Przy wsparciu europejskich urzędów nadzoru Komisja oceni, czy uprawnienia, zdolności i obowiązki organów nadzoru są odpowiednie do zamierzonego celu. Na podstawie tej oceny oraz wyników monitorowania ryzyka związanego z pseudoekologicznym marketingiem przez europejskie urzędy nadzoru Komisja rozważy podjęcie działań mających na celu zapewnienie wystarczającego i spójnego poziomu egzekwowania przepisów i nadzoru, aby przeciwdziałać zjawisku pseudoekologicznego marketingu.

⁵⁵ Wymogi dotyczące ujawniania informacji określone w rozporządzeniu w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym finansowaniem i rozporządzeniu w sprawie unijnej systematyki oraz wymogi dotyczące sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju określone w dyrektywie w sprawie sprawozdawczości niefinansowej, uzupełnione w przyszłości przepisami proponowanej dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, która jest obecnie przedmiotem analizy unijnych współprawodawców.

Monitorowanie uporządkowanej transformacji systemu finansowego UE

Osiągnięcie unijnych celów klimatycznych będzie wymagało współpracy między państwami członkowskimi, organami nadzoru finansowego i odpowiednimi organami publicznymi w zakresie monitorowania postępów w transformacji. Komisja, we współpracy z platformą ds. zrównoważonego finansowania, opracuje solidne ramy monitorowania na potrzeby pomiaru przepływów kapitału na rzecz zrównoważonych inwestycji. Komisja będzie wspierać państwa członkowskie w ocenie luki inwestycyjnej i mierzeniu postępów poczynionych przez sektory finansowe w osiąganiu celów klimatycznych i środowiskowych⁵⁶.

Europejskie organy nadzoru mogą odegrać ważną rolę przy ułatwianiu spójnego uwzględnienia perspektywy podwójnej istotności w całym systemie finansowym. Komisja wzmocni współpracę między wszystkimi właściwymi organami publicznymi, w tym organami nadzoru, aby ułatwić określenie celów pośrednich dla sektora finansowego, lepiej zrozumieć, czy postępy są wystarczające, a tym samym utorować drogę do podjęcia bardziej skoordynowanych działań politycznych przez wszystkie właściwe organy publiczne.

Ponadto Komisja ustanowi forum badań w dziedzinie zrównoważonego finansowania w celu zwiększenia roli nauki i wsparcia wymiany wiedzy na temat zrównoważonego finansowania między środowiskiem naukowym a sektorem finansowym. Zadaniem tego forum byłoby zwiększanie świadomości w zakresie wykorzystania badań w dziedzinie zrównoważonego finansowania oraz wspieranie wymiany wiedzy między naukowcami a społecznością finansową.

Działanie nr 5: W celu monitorowania uporządkowanej transformacji oraz zapewnienia integralności systemu finansowego UE Komisja:

- a) będzie monitorować ryzyko związane ze zjawiskiem pseudoekologicznego marketingu oraz, przy wsparciu europejskich urzędów nadzoru, dokona oceny i przeglądu stosowanego obecnie zestawu narzędzi w zakresie nadzoru i egzekwowania przepisów, jakimi dysponują właściwe organy, aby zagwarantować, że uprawnienia, zdolności i obowiązki w zakresie nadzoru są odpowiednie do zamierzonego celu;
- b) opracuje solidne ramy monitorowania na potrzeby pomiaru przepływów kapitału i będzie wspierać państwa członkowskie w ocenie luki inwestycyjnej i mierzeniu postępów poczynionych przez sektory finansowe do 2023 r.;
- c) wzmocni współpracę między wszystkimi właściwymi organami publicznymi, w tym państwami członkowskimi, EBC, ERRS, europejskimi urzędami nadzoru i Europejską Agencją Środowiska, w celu wypracowania wspólnego podejścia do monitorowania uporządkowanej transformacji i zapewnienia spójnego uwzględnienia perspektywy podwójnej istotności w całym systemie finansowym UE (do 2022 r.); oraz

⁵⁶ Zob. np. dokument „Dashboard on scaling up green finance” [„Tablica wskaźników dotyczących zwiększania skali zielonego finansowania”] opublikowany przez Network for Greening the Financial System (NGFS) w marcu 2021 r., w którym opracowano zestaw wskaźników umożliwiających monitorowanie postępów w kierunku „zazieleniania” systemu finansowego.

d) ustanowi forum badań w dziedzinie zrównoważonego finansowania w celu wspierania wymiany wiedzy między naukowcami a społecznością finansową.

IV. Wspieranie globalnych ambicji

Globalne wyzwania wymagają podjęcia globalnych działań. Poszczególne jurysdykcje mają jednak różne punkty wyjścia, poziomy ambicji i cele. Międzynarodowe fora i sieci w coraz większym stopniu koordynują inicjatywy na rzecz zrównoważonego finansowania, aby w pełni wykorzystać globalny potencjał zrównoważonych finansów⁵⁷. Opierając się na swoich osiągnięciach, UE stała się liderem w dziedzinie zrównoważonego finansowania na arenie międzynarodowej i aktywnie uczestniczy w globalnych działaniach. To przywództwo może być źródłem inspiracji dla innych jurysdykcji na całym świecie i generować możliwości rynkowe dla sektora finansowego UE w skali globalnej. Podmioty z UE są największymi emitentami zielonych obligacji i stały się głównymi inwestorami działającymi zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dynamiczne rynki ekologiczne przyczyniają się do wzmocnienia międzynarodowej roli euro i sprawiają, że UE staje się głównym światowym centrum zrównoważonego finansowania.

Komisja dostrzega potrzebę stworzenia ambitnej i solidnej międzynarodowej architektury zrównoważonego finansowania, która uwzględniałaby koncepcję podwójnej istotności i wspierała kraje partnerskie UE. Architektura ta musi obejmować solidne zarządzanie międzynarodowe, solidny zbiór przepisów i ramy monitorowania. Jako pierwszy krok Komisja proponuje, aby Rada Stabilności Finansowej (FSB) rozszerzyła swój mandat, tak aby objął on wkład systemu finansowego w realizację globalnych celów klimatycznych i środowiskowych.

Komisja zachęca wszystkich partnerów międzynarodowych do pogłębienia współpracy w zakresie zrównoważonego finansowania w wymiarze dwustronnym i wielostronnym, w szczególności w celu promowania zbieżności podejść oraz zapewnienia sektorowi prywatnemu użytecznych narzędzi i miar, takich jak systematyka⁵⁸. W szczególności, w ramach planu działania grupy roboczej G-20 ds. zrównoważonego finansowania (SFWG), Komisja podkreśla znaczenie działań na rzecz dostosowania przepływów finansowych do celów zrównoważonego rozwoju.

Promowanie ambitnego konsensusu na forach międzynarodowych

UE będzie popierać fora międzynarodowe i organy ustanawiające normy międzynarodowe, takie jak Fundacja MSSF, w celu opracowania ambitnych norm i zasad ujawniania informacji, w stosownych przypadkach w oparciu o zalecenia Grupy Zadaniowej ds. Ujawniania Informacji Finansowych Związanych z Klimatem i inne inicjatywy międzynarodowe⁵⁹. Międzynarodowe normy ujawniania informacji mogą się

⁵⁷ Zalicza się do nich: G-20 i G-7, Radę Stabilności Finansowej (FSB), Bazylejski Komitet Nadzoru Bankowego (BCBS), sieć na rzecz ekologizacji systemu finansowego (NGFS), koalicję ministrów finansów na rzecz działań w dziedzinie klimatu.

⁵⁸ Oświadczenie ze szczytu UE–USA „W kierunku odnowionego partnerstwa transatlantyckiego”, 15.6.2021, pkt 10.

⁵⁹ Członkowie sojuszu globalnych inicjatyw dotyczących sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym Globalna Inicjatywa Sprawozdawcza i Fundacja Sprawozdawczości w zakresie Wartości.

pokrywać, być niespójne i różnić się pod względem poziomu ambicji. Komisja z zadowoleniem przyjmuje działania zmierzające do stworzenia podstawowego światowego standardu sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju i opowiada się za kompleksowymi standardami sprawozdawczości w zakresie zrównoważonego rozwoju, które obejmują wszystkie kwestie związane ze zrównoważonym rozwojem i uwzględniają perspektywę podwójnej istotności, zgodnie z wnioskiem dotyczącym dyrektywy w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

UE będzie nadal współpracować ze swoimi partnerami na forach międzynarodowych, aby uzgodnić wspólne cele i zasady dotyczące systematyki oraz, w przyszłości, aby zwiększyć porównywalność i spójność miar i progów systematyki. UE aktywnie angażuje się w prace grupy G-20 i międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania, aby uniknąć fragmentarycznego podejścia, które prowadziłyby do wzrostu kosztów transakcji, niewystarczających transgranicznych przepływów kapitału i hamowania innowacji finansowych.

Działania o wymiarze globalnym mają kluczowe znaczenie dla rozwiązania problemu wpływu ryzyka zmiany klimatu i ryzyka środowiskowego na stabilność finansową. UE zachęca Radę Stabilności Finansowej do zajęcia się szerszymi kwestiami dotyczącymi zrównoważonego rozwoju oraz do uwzględnienia faktu, że działalność instytucji finansowych ma wpływ na klimat i środowisko, a zatem przyczynia się do stwarzania ryzyka, które mają one mierzyć. Ponadto UE aktywnie wspiera prace grupy zadaniowej ds. ryzyka finansowego związanego z klimatem w ramach Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego w celu określenia i wyeliminowania potencjalnych luk w regulacjach bazylejskich oraz wspiera prace Międzynarodowego Stowarzyszenia Organów Nadzoru Ubezpieczeniowego mające na celu uwzględnienie ryzyka związanego z klimatem w nadzorze ubezpieczeniowym.

Przyspieszenie i pogłębienie prac międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania

Aby wspierać współpracę międzynarodową, Komisja Europejska i siedem innych jurysdykcji uruchomiło w październiku 2019 r. międzynarodową platformę ds. zrównoważonego finansowania⁶⁰. Platforma ta promuje zintegrowane rynki zrównoważonego finansowania oraz prace nad użytecznymi narzędziami i miarami⁶¹.

⁶⁰ Wszystkie szczegółowe informacje na temat międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania, jej celów, członkostwa i planu prac można znaleźć w dokumencie SWD (2021) 180 final z 6.7.2021 r.

⁶¹ Jesienią 2021 r. międzynarodowa platforma ds. zrównoważonego finansowania przedstawi (i) sprawozdanie na temat systematyki opartej na wspólnej płaszczyźnie porozumienia, w którym określili podobieństwa między istniejącymi systematykami opracowanymi przez organy publiczne, (ii) sprawozdanie na temat ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem, które powinno zapewnić kompleksowe i całościowe porównanie wymogów dotyczących ujawniania informacji dla przedsiębiorstw, podmiotów zarządzających aktywami i inwestorów instytucjonalnych, oraz (iii) swoje sprawozdanie roczne.

Obecnie liczy 17 członków i jest uznawana za kluczową międzynarodową inicjatywę w dziedzinie zrównoważonego finansowania⁶².

Platforma przedstawi sprawozdanie ze swoich prac nad systematyką opartą na wspólnej płaszczyźnie porozumienia bazującej na nowych systematykach opracowanych przez jej członków oraz sprawozdanie na temat ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem. Komisja będzie promować koncepcję podwójnej istotności w ramach międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania. Ponadto Komisja zaproponuje zwiększenie wymiany wiedzy na temat kluczowych obszarów zrównoważonego finansowania, takich jak synergie między finansowaniem działań na rzecz klimatu i na rzecz różnorodności biologicznej oraz przejście systemu finansowego na wspólne cele w zakresie zrównoważonego rozwoju. Komisja będzie również wspierać zwiększenie liczby członków platformy i wzmocnioną strukturę zarządzania oraz do jesieni 2021 r. zaproponuje nowy plan prac. Międzynarodową platformę ds. zrównoważonego finansowania uznaje się również za partnera w zakresie wiedzy dla ponownie utworzonej grupy roboczej G-20 ds. zrównoważonego finansowania oraz kluczowego uczestnika prac nad dostosowaniem inwestycji do celów zrównoważonego rozwoju.

Wspieranie krajów o niskim i średnim dochodzie w zwiększaniu ich dostępu do zrównoważonego finansowania

Komisja opracuje kompleksową strategię służącą zwiększeniu skali zrównoważonego finansowania w krajach partnerskich UE. Kraje o niskim i średnim dochodzie stoją w obliczu ogromnych potrzeb inwestycyjnych w celu sfinansowania ich zrównoważonego rozwoju⁶³. Przyspieszenie prywatnych przepływów finansowych do naszych krajów partnerskich będzie miało kluczowe znaczenie dla wspólnej realizacji naszej globalnej agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju. Będzie to jednak wymagało ukierunkowanego wsparcia. Komisja będzie wspierać starania zmierzające do zwiększenia skali instrumentów finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem w naszych krajach partnerskich oraz pomagać w lepszym odbudowywaniu na świecie, w szczególności za pośrednictwem Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy” oraz Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA).

Działanie nr 6: aby ustanowić wysoce ambitne cele w ramach opracowywania międzynarodowych inicjatyw i norm w dziedzinie zrównoważonego finansowania oraz aby wspierać kraje partnerskie UE, Komisja:

⁶² Członkowie reprezentują 55 % emisji gazów cieplarnianych, 50 % światowej populacji i 55 % światowego PKB. Więcej informacji na temat członkostwa w międzynarodowej platformie ds. zrównoważonego finansowania można znaleźć [tutaj](#).

⁶³ Według szacunków OECD w 2020 r. roczna luka w finansowaniu celów zrównoważonego rozwoju w wysokości 2,1 bln EUR w krajach rozwijających się ogromnie wzrosła z powodu COVID-19, osiągając poziom 3,6 bln EUR (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, „Global Outlook on Financing for Sustainable Development 2021”, 2020, dostępny [tutaj](#)).

- a) będzie dążyć do ambitnego konsensusu na forach międzynarodowych, włączy do głównego nurtu koncepcję podwójnej istotności, podkreśli znaczenie ram ujawniania informacji oraz uzgodni cele i zasady dotyczące systematyki;
- b) zaproponuje rozszerzenie prac międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania o nowe tematy i wzmocni jej zarządzanie; oraz
- c) będzie wspierać kraje o niskim i średnim dochodzie w zwiększaniu ich dostępu do zrównoważonego finansowania poprzez opracowanie kompleksowej strategii i promowanie instrumentów finansowych związanych ze zrównoważonym rozwojem.

Wniosek – wdrożenie i dalsze działania

W oparciu o plan działania w sprawie zrównoważonego finansowania z 2018 r. Komisja podjęła bezprecedensowe kroki w celu stworzenia podstaw zrównoważonego finansowania. Te ambitne ramy muszą zostać sfinalizowane i skonsolidowane, aby można było sprostać ogromnym potrzebom inwestycyjnym związanym z transformacją, zapewnić sprawiedliwe przejście i dostosować się do kontekstu globalnego. Niniejsza strategia stanowi odpowiedź na te wyzwania i sprawia, że ramy te są wykonalne i spójne.

Strategia ta określa, w jaki sposób cele Europejskiego Zielonego Ładu przekładają się na cały system finansowy, oraz gwarantuje, że podmioty we wszystkich sektorach gospodarki są w stanie sfinansować swoją transformację, niezależnie od ich sytuacji wyjściowej. Polityka ta stanowi uzupełnienie zasadniczych zmian w polityce klimatycznej i polityce ochrony środowiska, określonych w Europejskim Zielonym Ładzie. Opiera się ona na współpracy i partnerstwie Komisji z zewnętrznymi inicjatywami prywatnymi i publicznymi, aby wspierać wiodącą rolę sektora finansowego w osiągnięciu unijnych celów zrównoważonego rozwoju. Komisja przedstawi sprawozdanie z realizacji tej strategii do końca 2023 r. i będzie aktywnie wspierać państwa członkowskie w ich działaniach.

Komisja wzywa wszystkie zainteresowane strony, od banków centralnych i organów nadzoru po państwa członkowskie, obywateli, władze lokalne oraz przedsiębiorstwa finansowe i niefinansowe, do podjęcia działań w obszarach swoich kompetencji i zmaksymalizowania wpływu niniejszej strategii.